

Tiszántúli Független Újság

politikai napilap

A rend és béke szolgálóival való széleskörű együttműködést hangsúlyozza a római hivatalos jelentés

Imrédy minisztere'nök a pápánál

Róma, július 20. Imrédy Béla magyar minisztere'nök és Kánya Kálmán külügyminiszter mai délelőttje a Vatikánban és a castelgandolfói pápai kastélyban tett látogatásokkal telt el.

A kocsisor először a Vatikánban ment. Az első gépkocsiban Imrédy Béla minisztere'nök és Kánya Kálmán külügyminiszter, valamint báró Thierry Herbert követségi titkár ült, a másodikban Imrédy

Béla minisztere'nök felesége és Thierry báróné ült, mindketten földigérő egyszerű fekete selyemruhában, fejükön eszpekeendővel, — Luttor Ferenc társaságában. A következő gépkocsiban gróf Csáky István rendkívüli követ, meghatalmazott miniszter, Szent-István Béla miniszteri tanácsos, Kuhl Béla követségi tanácsos ült. Őket követték a kíséret többi tagjai.

dolatteljesen búcsút vettek a Szent atyától, aki megegyeztetésről szóló Imrédy Béla minisztere'nökkel és Kánya Kálmán külügymi-

niszterrel, akit mint rég. ismerősét külön is melegen üdvözölt.

Innen a castelgandolfói csillagászati intézet tornyába vonultak.

Amikor a magyar vendégek a palota előtti térre érkeztek, magyar zászlók alatt felvonult és felsorakozott oda a 13. számú »Ezer-mester« cserkészcsapat.

Castelgandolfóból a magyar államférfiak és kíséretük visszatértek Rómába, a Villa Madama-beli szállásukra.

Pacelli bíboros államtitkár délből háromnegyed 1 órakor a Villa Madama-ban viszonzta Imrédy Béla minisztere'nök és Kánya Kálmán külügyminiszter látogatását.

Olasz lapok a magyar államférfiak látogatásáról

A szerdai lapok is hasábos cikkekben számolnak be a magyar államférfiak keddi napjának eseményeiről.

A Messaggero »Béke igazsággal« című vezércikkét a pohárköszöntők méltatásának szenteli.

Az olasz-magyar barátság — írja a lap — ebben az egyszerű kifejezésben foglalható össze: Béke igazsággal.

— A dolgok rendjének következménye volt, hogy a magyar-olasz barátság közelebb kerüljön a róma-berlini tengelybe, amely megerősítette és megszilárdította.

A Regime Fascista rendkívül

szívélyesen ír a magyar államférfiak római látogatásáról és többek között a következőket mondja:

Magyarország minisztere'nöke személyesen tapasztalhatta Olaszországban, milyen nagy, szívből jövő és népszerű a magyar barátság, amelyet mi, olaszok, nemcsak ma, hanem már évszázadok óta élénkén átérzünk és amelynek politikai és kulturális jelentősége nélkülözhetetlen fontosságú Közép és Kelet-Európa szempontjából. A magyar minisztere'nök levonhatja azt a következtetést, hogy

Magyarország Róma oldalán rendíthetetlen lélekkel és tántoríthatatlan hittel haladhat szívből jövője felé.

Berlin és London véleménye

Berlin, július 20. A német sajtó mai római jelentéseiben úgyszólván kizárólag a magyar-jugoszláv kapcsolatoknak további várható kialakulásával foglalkozik és kiemeli, hogy ezzel

szorosabb együttműködést lehetne elérni a négy állam: Németország, Magyarország és Jugoszlávia között.

Az olasz lapok állásfoglalása és a kapott értesülések alapján különösen a Berliner Börsenzeitung hangsúlyozza ezt a lehetőséget.

A Völkischer Beobachter a római látogatással kapcsolatban a következőket írja:

»Magyarország húsz nehéz esztendő után most aratja le a gyümölcsét annak a bölcs kormányzatnak, amely egy történelmi pillanat nyújtotta kezesgető előnyért nem engedte magát kísértésbe vinni, hogy a pillanatnyilag erősebbekre támaszkodjék.

London, július 20. A Times római levelezője szerint Imrédy minisztere'nök és Mussolini pohárköszöntője élénk érdeklődést keltett diplomáciai körökben. Mussolininak azt a kijelentését, hogy a dunavölgyi olasz-magyar együttműködéshez bármely hasonlóképpen

gondolkodó más ország is csatlakozhatik és az újjáépítés hangsúlyozását úgy értelmezik, hogy

Olaszország a dunai államok politikai és gazdasági viszonyaitainak megszerzését célzó új kísérletet tervez.

Kitünő viszonya Magyarországgal és Jugoszláviával természetesen megkönnyíti számára ennek a problémának a megközelítését és nyilván reméli, hogy a Németországgal való barátsága révén kielégítő módon tudja összehangba hozni a dunai államok ez óriásának viszonyait a csoport kisebb tagjaihoz.

Róma, július 20. Az olasz újságírók szindikátusa délből az Excelsior-szállóban baráti ebédet adott az Olaszországban tartózkodó magyar újságírók tiszteletére. Rendkívül meglehetősen baráti felköszöntők után beszélgetések kapcsán felvetődött az a gondolat, hogy Magyarország és Olaszország között fel kellene venni a cikkese-rét. A terv mindegyik részről nagy helyeslésre talált és úgy Alfieri olasz sajtóügyi miniszter, mint a magyar sajtó képviselői magukévá tették a gondolatot.

Látogatás Pacelli bíborosnál

A magyar államférfiak a Vatikánban Szent Damazus-udvarában szállottak ki a kocsiból és

a Vatikán diszlepesőjén haladtak fel az első emeleti államtitkári lakosztályba,

ahol Monsignoré Montini, a bíboros államtitkár állandó helyettese fogadta őket.

Pacelli bíboros-államtitkár a magyar államférfiak elé sietve, a legszívélyesebben üdvözölte őket és dolgozószobájába hívta meg a minisztere'nököt és a külügyminisztert, akikkel

30 percig tartó legszívélyesebb megbeszélést folytatott.

Ezután Pacelli Imrédy minisztere'nök feleségének átnyújtotta a pápa által adományozott magas kitüntetését.

A bíboros-államtitkár szívélyesen elbeszélgetett magyar vendégeivel, majd a rendkívüli ügyek kongregációjának bíboros-államtitkáraként üléstermébe vezette őket, ahol meleg szavakkal búcsút vett tőlük. Imrédy Béla és kísérete ez-

után az úgynevezett Scala Regia-n keresztül a Szent Péter székesegyházba vonult.

A Vatikán előtt egybegyűlt tömeg lelkesen megtapsolta a magyar előkelőségeket. A Szent Péter térről a gépkocsisor a Rómától 25 kilométernyire, az Albano hegyekben lévő

castelgandolfói pápai kastélyba hajtott.

Pont 11 órakor gördültek be a gépkocsik a XVII. század elejéről származó kastély hatalmas belső udvarára, ahol a magyar államférfiak a svájci gárda tisztelegése közben leszálltak a gépkocsikról. A fogadásukra megjelent pápai kamarás kíséretében a pápai lakosztályba vonultak. A szebbnél-szebb történelmi termekben, amelyeken áthaladtak, a vatikáni fegyveres testületek különítményei és a pápai testőrség különítménye állott sorfalat. A pápai lakosztály küszöbén Arborio Mella di Sant'Elia pápai udvarmester fogadta és a pápa nevében üdvözölte a vendégeket.

A pápa áldását adja az egész magyar nemzetre

XI. Pius pápa ezután a könyvtárszobában magánkijelölésén fogadta Imrédy minisztere'nököt és Kánya külügyminisztert. A pápa 10 percig tartó beszélgetést folytatott a magyar minisztere'nökkel, majd pedig a kíséret tagjai vonultak be a pápai könyvtárszobába. A Szentatya a kihallgatás befejeztével íróasztala mellett állva francia nyelven néhány közvetlen szót intézett a magyar vendégekhez.

— Nagy szeretettel üdvözlünk titeket — mondotta a pápa Imrédy minisztere'nök és Kánya külügyminiszter felé fordulva — és a ti személyetekben az egész kedves

magyar nemzetet — igen, valamennyi magyart, — tette hozzá a pápa megegyeztetésről, akiket ti itt oly méltóan képviseltek.

Aldásunkat adjuk rátok és az egész magyar nemzetre,

a nagyokra és kicsinyekre, a gazdagokra és szegényekre egyaránt, de főként, mint azt mindig mondan szoktuk, a szegényekre, akik erre az áldásra jobban rászorulnak.

A pápa ezután külön áldását adta a jelenlévők hozzátartozóira, kedves gondolataikra és szándékaikra.

A magyar vendégek ezután hó-

1938 július 20.
150 mm
18.90, 150 m
80, 150 mm
írásban.
p mm augus
ásban.
Határidőpinc.
Berre: 16.67, 15.80, zárlat
1939 márciusra: 17.4
17.40—17.45.
18.92, 18.98, 18.6
17.38, 17.84, zárlat 17.
temberre: 17.10, 17.2
—17.16.
valutái:
16.68—16.
(a 20
k kivétel
dollar 337
ancia fran
7.90 (500 és
kivételével), svájci fran
Sertésvásár.
26 darabot. Előző na
130 darab. Eladtak 1
atlan maradt 1106 darab
sertés 1.90—93 fillér,
silány 76—84 fillér
árkázott 160
etével sze
zámítottat
re más tari
al készség
Apróhirdetéseket este
elvez a kiadó hivatal
efon: 32-12
Látás
Hungári
orecen, Fer
szám. Te
ládi ott
ya, a
ák.
90 filléret
gásos kismenűt kap
agírók Clubjának
mében. Kitűnő há
t. Külön diétás lon
Piac uca 26., L en.
Közléle
Közi
nali nag
temes és f
átvehető.
ban.
Rakt
műhelyel
len u. 56.
Költözödeket
össéggel, vicokra is
eszközöl, más száll
yozásokat is Fröhli
Simonffy uca 30.
21
Mindenne
ást, fehérneműt is.
st, harisnyetalpalá
ból kettő
hoz is me
hereeg u
s.
szerkeszt
ert felel
VENTE.
Tiszántúli Függe
ság Vállalat Nyon
Tiszántúli Könyv-
kiadó R. T., József ki
eg uca.

CA
BA
D

Leszállította a tábla a gazdálkodó büntetését, aki lelőtte felesége csábitóját

A debreceni ítélőtábla szüneti tanácsa elé szuronyos fogházor vezetett elő egy alacsony nagybajuszu férfit: **G. Janó Lajos** kismarjai gazdálkodót, aki tavaly revolverrel csaknem agyonlőtte **Magyari Gyula** gazdát, felesége kíséretében.

G. Janó tizenöt évvel ezelőtt nősült meg, de nem élt boldog életet feleségével.

Az asszony ugyanis lánykori szerelmét, **Magyari Gyulát** szerette és így történt, hogy amikor G. Janó bevonult katonai szolgálatra, az asszony **Magyariorhoz** költözött.

Amíg a férj oda volt, három évig, Magyarival élt az asszony, akinek ebből a vadházasságából gyereke is született. De G. Janó Lajos nagyon szerette hűtlen feleségét és amikor hazajött a szolgálatból, visszavette az asszonyt gyerekesül együtt.

Egy darabig ismét békességben éltek, amíg Magyarit ismét fel nem tűnt a láthatáron. És az asszony nem tudott választani a két férfi között, de lemondani nem akart egyikről sem és

kétszínű játékba kezdett. — A férjnek arról panaszkodott, hogy Magyarit üldözi szerelmével, míg Magyarinak az ura üldözését panaszolta és figyelmeztette szerelmét, hogy G. Janó meg akarja ölni, vigyázzon magára.

A két férfi tizenöt éven keresztül adáz gyűlöletben élt egymás iránt. Többször össze is verekedtek. Magyarit egy alkalommal letételte G. Janóról a ruhát, G. Janó pedig máskor az ittas állapotban lévő Magyarit véresre pofozta. — Magyarit egyszer baltával támadt G. Janóra, aki erre revolvert vásárolt, hogyha véletlenül úgy hozná a helyzet, hát ne legyen védtelen.

Időközben G. Janó ismét visszavette feleségét, akire ráiratta földjét is, hogy ezáltal szorosabban magához kapcsolja az asszonyt. De ez se használt, az asszony ismét Magyariorhoz költözött.

Aztán tavaly októberben ismét kibékült az urával. Ugy volt, hogy október 4-én, vasárnap újra egybeköltöztek és szombat este azzal váltak el egymástól, hogy másnap reggel megkezdik a házasságot.

Vasárnap reggelre azonban G. Janó már esendörkéken volt, míg vetélytársa, **Magyari Gyula** élet-halál között lebegett, a férj revolvergolyója a tüdejét furta át.

G. Janó ugyanis éjszaka elment a felesége lakásához, hogy megnéze, nincs-e valami baj. Nem ólalkodik-e a közelben **Magyari Gyula**.

Amikor benyitott a kerítés kapuján, valaki hirtelen felrohant: **Magyari Gyula**, mire G. Janó kirántotta revolverét és háromszor Magyariorra lőtt.

Egy lövés talált és a szerencsétlen gazdálkodó, bár még ki tudott menekülni a házból, az uccán összeesett. Hónapokig apolták, míg meg tudták menteni az életnek.

G. Janó Lajos emiatt szándékos emberölés büntetésének kísérlete címén a debreceni törvényszék elé került, amely bűnösnek mondta ki és két és félvévi fegyházra ítélte.

Fellebbezés folytán került az ügy szerdán a debreceni ítélőtábla

szüneti tanácsa elé, ahol a vádlott gazdálkodó önvédelemmel védekezett:

— Már tizenöt éve tört az életemre Magyarit, aki megrontotta az életemet és feldulta családi boldogságomat —

mondotta. — Késsel rohant felém, azért kaptam elő a revolveremet és lőttem rá háromszor.

— Maga még akkor is utánalótt — mondja az elnök —, amikor Magyarit már menekült!

— Akkor nem lőttem — feleli a vádlott. — És

az egészet a feleségem csinálta. Odacsalt a lakására, hogy Magyarit végezhessen velem.

— Mivel csalta magát a feleségem?

— Azt mondta, hogy fél Magyaritól. Attól tart, hogy Magyarit éj-

szaka betör hozzá és elviszi a pénzünkét, az 1850 pengőt. Kért, hogy éjszaka majd nézzek el a lakáshoz, hogy nincs-e valami baj. Biztos előre összebeszélte Magyarival, hogy meggyilkoljon.

A feleségem **Farkas József** nek, egy kismarjai embernek, ígért 500 pengőt, hogy tegyen el engem láb alól!

Az ügyész mondta el ezután a vádbeszédét, kérve, hogy a gazdálkodót gyilkosság büntetésében mondják ki bűnösnek.

Dr. **Fényes Endre** védő azt fejtette, hogy a gazdálkodó önvédelemből követte el tettét. Itai is volt benne, s így érthető, amikor éjszaka halálos ellensége, élete megrontója felé rohan, revolvert ránt és ráüti pisztolyát ellenfelére. Az előre megfontolt szándék sem forog fenn, hiszen G. Janó nem ölni akart, hanem másnap meg akarta kezdeni feleségével a békés családi életet.

Az ítélőtábla hosszas tanácskozás után G. Janó büntetését

egyévi és hathónapi börtönre szállította le s a büntetésből nyolc hónapot kitöltöttnek vett.

Az ítélet nem jogerős.

Dreher SZIVECSKÉM ÜDÍTŐ OSTVA KEVERÉK IZES GYÜMÖLCSÖK ZAMATAIVAL

Ernest Pezet francia képviselő és Auer Pál debreceni látogatása

Ernest Pezet francia képviselő, a parlament külügyi bizottságának elnöke, néhány nap múlva magyarországi barátaival, **Auer Pállal** Debrecenbe érkezik, hogy az itteni református vezetők emberekként megismerkedjenek. A kiváló francia politikusról köztudomású, hogy

a középeurópai problémát senki sem ismeri Franciaországban úgy, mint ő.

Legutóbb megjelent könyve, amelynek címe: *Ausztria vége egy Európa végét jelentő*, nagy sikert aratott és *Kánya Kálmán* külügyminiszter utolsó felszólalásában hosszabb idézetet olvasott fel belőle. Pezet utazása egyébként magánjellegű. Debrecenben első sorban **Juhász-Nagy Sándort** fogja felkeresni, de a kiváló francia politikus meglátogatja **Révész Imre** egyetemi tanárt, a tiszántúli egyházkerület püspökjelöltjét is.

Halálra ítélné magát a hirhedt betörő Karmazsin Sándor

Hirhedt betörő került szerdán a debreceni törvényszéken dr. **Fövenyessy Sándor** büntetőtanácsa elé **Karmazsin Sándor**, a notórius kerékpártolvaj, szélhámos, aki körülbelül tíz alkalommal ült már az ország különböző fegyházaitban. Legutóbb ez év májusában szabadult, de kiszabadulása után néhány nappal már ismét a bűncselekmények egész sorát követte el. A rendőrség hamarosan elfogta a megrögzött bűnözőt, aki szerdán került a vádlottak padjára.

— Májusban szabadultam ki a börtönből — mondotta vallomásaiban — de alig volt több pénz nálam, mint egy pengő. Evvel nem indulhattam neki egy új életnek. Felkerestem **Mező Sándor** ügyészi elnököt és megkértem, hogy segítsen ki, mert új életet akarok kezdeni, becsületes emberként szeretnék élni. Közölte, hogy menjek a rendőrségre, hátha ott tudnak nekem állást szerezni. Elmentem a rendőrségre, segítséget kértem a detektívektől is, de elutasítottak. Nem volt mit tennem, lopni és csalni kellett, mert nem akartam éhenhalni.

— Most mit csináljak magával? — kérdezte a tanácselnök.

— Ha én bíró volnék, halálra ítélném az olyan embert, mint én vagyok! Vagy kiutasítanám az országból. Hiszen, ha kiszabadulok,

megint nem vesznek fel sehová, kidobnak a munkából, mint eddig, ha megtudják, hogy a börtönből ültem.

Beismerte valamennyi lopás és csalás elkövetését, majd dr. **Aczél Jenő** védő kérte a bíróságot, hogy tekintsen el a vádlott saját kérelmétől és ne ítélje sem halálra, sem kiutasításra **Karmazsin Sándort**. Kérte, hogy dologháza se ítélje **Karmazsint** a bíróság, hiszen meg akar javulni és becsületesen szeretne dolgozni.

A törvényszék lopás és csalás büntette miatt **Karmazsin Sándort** két esztendei börtönbüntetésre ítélte. A büntetés jogerős.

Dr. Erdős József adományával megindult a gyűjtés az első tanyai templom felépítésére

Dr. **Erdős József**, a református kollégium ügyésze az első debreceni tanyasi református templom felépítésére 100 pengőt ajándékozott. A tanyasi egyházzsír az adományból tanyai templomot létesített és elhatározta, hogy megindítja a gyűjtést abban az irányban, hogy az első tanyai templom, mely kétségtelenül nagy szükséglet elégitene ki, minél hamarabb megépüljön.

Betöltötte a presbitérium a központi igazgatói és a 9 igazgatótanítói állást

A presbitérium keddi ülésén a tanítótestület egyhangú jelölése és az iskolaszék egyhangú ajánlata alapján teljes egyhangúsággal megválasztotta a központi igazgató tanítót és a 9 igazgató tanítót. A választást a zsinati rendelet tette szükségessé s a megválasztás már a szolgálati idő végeztéig szól.

A Csapó ucca körzetében **Mocsáry László**, a Kálvin téri körzetben **Szabó Károly**, a Baltázár Dezső uccaiban **Mészáros József**, a Mester uccaiban **Molnár János**, az Ispotály téri körzetben **Törös Károly**, a Teleki uccán **Juhász József**, a Kossuth uccán **Ormós Lajos**, a Nyilastelepen vári **Szalai Gábor**, a Capókertben **Hadházy Dániel** lettek az igazgató tanítók.

A központi igazgatásra ugyan csak teljes egyhangúsággal **Jeney Mihályt** választotta meg a presbitérium.

Visszaállították a középiskolákban az 50 perces órákat

A kultuszminiszter közreadta az új középiskolai rendtartást, amely részletesen szabályoz minden kérdést. Az új középiskolai rendtartás szerint a tanév ünnepélyes megnyitása minden középiskolában szeptember 8-án, vagy 9-én lesz és e megnyitást követő hétköznapi napokon megkezdik a tanítást az egész vonalon. A VIII. osztály bezáróan a tanítás utolsó napja július hó 14-ike, a VIII. osztályban pedig május hó 7-ike. Június 15—20 napja között tartják meg az összefoglalókat. Az iskolai évet június hó 25-én ünnepélyesen be kell fejezni.

Az ezután következő két hétköznapon tartják meg az új iskolaévré a beiratásokat. Az új rendtartás szabályozza a felvétel módjait s kimondja, hogy az egyes osztályokba felvehető tanulók létszámát a vallás- és közoktatásügyi miniszter állapítja meg. Ha valamely osztályba a megengedettnél több tanuló jelentkezik felvételre, az intézet igazgatója párhuzamos osztályok felállítását kérheti.

Visszaállítja az új rendtartás az 50 perces órákat is. Minden óra után 10 perces szünetet kell tartani, de a harmadik tanítási óra után 15—20 perces szünetet is engedélyezhet az igazgató. Reggel 8 órától déli 12 óráig minden tanítási óra 50 perces, déli 1 óra után azonban már csak 40 perces órák tartatók.

Az osztálysorsjáték húzása

20.000 pengőt nyert: 19220.
10.000 pengőt nyertek: 7212 51265.
2000 pengőt nyeri: 22898.
1000 pengőt nyertek: 14940 44604 67005.
500 pengőt nyertek: 4603 27380 48640 63942 70646 85799.
300 pengőt nyertek: 673 5260 8980 12233 19592 27782 27901 29140 32069 45142 50017 79215 79547 84292 85617 87176.

Hungária filmszínház

MA is a szellemes, változatos

MR. DEEDS

GARY COOPER-rei!
Előadások 5, 7, 9-kor!

Megálmodta

Stuttgarterből jelentik: 1914. márciusában egy saarbrückeni ember 14 éves fia elment hazulról, átlépte a közeli francia határt és azóta szülei nem hallottak róla többé. Édesapja fáradhatatlanul nyomozott utána és a háború után a francia lapokban egymásután jelentek meg apróhirdetések, amelyek az elveszett fiú után kutattak és a párizsi német nagykövetség is hivatalosan érdeklődött a francia hatóságoknál, sőt az idegenlégióknál is, de minden nyomozás hiábavaló maradt.

Imitt-amott egy-két nyom bukkant fel, azonban ezek mind zsákutcába vezettek és az apa már fel is adta a reményt, hogy megtalálja elveszett gyermekét. Az apa, aki most Heidenheimben lakik, azt álmodta, hogy a fia leszáll a felesége és két gyermeke társaságában a párizsi gyorsvonatról. Reggel, amikor felébredt, hirtelen visszaemlékezett álmára és úgy okoskodott, hogy ha fia tényleg megél, akkor ahogy ki kellett vennie a születési bizonyítványát és egyéb szükséges okmányát születési helyén, Schillingheimben, amely most a francia Elzászhoz tartozik. Azonnal írt a városka polgármesterének és néhány nap múlva már választ is kapott, hogy fia 1925-ben valóban kikérte a születési bizonyítványát és azt neki Saone et Loire megyében fekvő Bézolsba el is küldték. A biztosi polgármester szintén nyomban felelt az aggódó apa levelére, de csak annyit közölhetett, hogy a fia kiköltözött Monceaux les Minesbe. A harmadik levél azután már az elveszett fiú kezébe került és azóta apa és fia állandó levelezésben áll egymással. A fiú küldött egy fényképet is édesapjának, amely családjá körében ábrázolja és amikor ezt meglátta az öreg felkiáltott: »Hát nem álmodtam igazat? Ime itt van a fiam felesége és két gyermeke, akit álmodban láttam.

Fiatalkorú szélhámost fogott a rendőrség

A debreceni rendőrség szerdán fiatalkorú bűnözőt fogott el. Egy papírkereskedő cég főnöke tett feljelentést 17 éves kifutója ellen. A kifutó hamisított pecsét segítségével papírrendeléseket eszközölt. A papírt a cégtől elszállította, de saját lakására vitte, később pedig eladta. A rendőrségen beismerő vallomást tett. Őrizetbe vették.

A Dunába ugrott egy szerelmes diáklány

Budapest, július 20. Egy fiatal lány ugrott ma be a Dunába a Vitéz uccánál. Ruháit letette a partra, retiküljét gondosan melléje helyezte és egy elszánt mozdulattal a vízbe vetette magát. A vízben azonban kétségbeesetten kapkodni kezdett és segítségért kiabált. A közelben ott vesztegelt a Zsófia sétahajó. A fedélzeten matrózok álltak, akik mentőesőnaktot eresztettek le és néhány evezősapással ott fergettek az öngyilkos lány mellett, akit a csónakba emeltek.

A fiatal leányt ezután a főkapitányság életvédelmi osztályára átvitték. Megállapították, hogy 16 éves és még iskolába jár.

— Miért akart öngyilkos lenni? — kérdezte tőle a rendőrsztviselő.

— Nagyon szerelmes vagyok! — válaszolta a diáklány.

Az esetről értesítették a szülőket, akik megjelentek a főkapitányságon és most a rendőrsztviselőkkel együtt próbálják jobb belátásra bírni az életunt fiatal leányt.

Házassági évfordulóján leszelte a felesége fejét egy cigány

Jászkisér, július 20. Egy évvel ezelőtt nősült meg Farkas Ignác jászkiséri cigányember. A házaspár mindaddig, amíg az 500 pengő »hozomány« tartott, békés életet élt. Amikor a pénz elfogyott, az asszony kipakolta férjét a házból. Farkas a történetek után egyik rokonához költözött. A napokban elhatározta a cigány, hogy feleségét visszatérésre bírja. Felkereste feleségét, akivel elbeszélgetett, va-

lamin azonban a házastársak ösz-szeszólalkoztak, amit dulakodás követett, majd

előkerült Farkas zsebkése is, amivel elvágta az asszony nyakát.

Farkas Ignác később önként jelentkezett a csendőrségen, ahol tartóztatták. A megdöbbentő eset éppen a házassági évfordulóra esett.

50 munkáscsalád hajlékát gyújtották fel gyufával játszó gyermekek

Győr, július 20. Hatalmas tűz pusztított tegnap a gróf Wenckheim-uradalom ltkópusztai telepén. Valószínűleg gyufával játszó gyermekek vigyázatlansága okozta a tűzkatasztrófát, mely ötven mezőgazdasági munkáscsaládot tett hajléktalanná és vagyontalanná.

Először egy ól gyulladt ki, a hatalmas szélben azonban pillanatok alatt terjedt tovább a tűz

a lángok átcsaptak a gazdasági épületekre, lakóházakra, pajtákra és szénakalakra.

A szomszédos községekben is félreverték a harangokat, mert féltették a határban álló gabonabúzákat. A győri

tűzoltókon kívül tizenkét község tűzoltósága vonult ki, de csak a késő esti órákban sikerült megfékezni a tűzveszt. Ötven gazdasági munkáscsalád hajléka égett le s ezek a szabadban töltötték az éjszakát. A kár összege még ismeretlen.

Ugyancsak nagy tűz pusztított Nagyszentjános határában, a bécs-budapesti vasútvonal mentén, ahol egy tehervonat mozdonyának szikrájától lángbaborultak a búzabúzákat. Pillanatok alatt terjedt tovább a tűz, amely huszonöt hold bűztermését pusztította el.

negyedóra alatt. A vizsgálat mindkét tűz esetében megindult.

Segédlelkészi állások szervezését, iskoláik kibővítését kéri a külsőségi egyházrészek

A debreceni református egyház presbitériumához többrendbeli kéreással fordultak a külsőségi egyházrészek. Csaknem mindegyik egyházrész azt kéri, hogy segédlelkészi állásokat szervezzenek meg és iskoláikat bővítsék ki. Mind a két kérelem a református egyház felkigondozása és a fiatal nemzedékek felnevelése szempontjából elsőrendű fontosságú és örvendetes dolog, hogy

az egyház a segédlelkészi állások megszervezésére már meg is tette a kellő lépéseket, viszont annál sajnálatosabb, hogy az állami iskolák miatt a felekezeti iskolák nem kaphatnak kellő mérvű anyagi támogatást.

A hatalmas kiterjedésű három kertéségi egyházrész: a homokkerti, csapókerti és nyilastelepi egyházrész kérte a presbitériumtól teljes egyöntetűséggel a segédlel-

készi állás megszervezését. A presbitérium nemsokára konkrét javaslattal jön elő a segédlelkészi állásokra vonatkozóan. Ugyancsak teljesíteni fogja a presbitérium a nyilastelepi egyház kérelmét a gyülekezeti otthonra vonatkozóan is.

Más azonban a helyzet az iskoláknál. A homokkerti egyházrész új tantermeket kér, mert mindössze két alkalmas tanterme van. Azonban a Ghillány-laktanya állami iskola miatt erre az akcióra az egyház nem kap államsegélyt és így a kérelmet egyelőre nem tudja teljesíteni. Ugyanez a helyzet a csapókerti iskolánál is, ahol a meglévő 10 tanteremhez még kitűnő lenne szükség, azonban állami hozzájárulást ezekhez sem lehet kapni. Így egyelőre a meginduló tanévben is a régi szűkös és meg nem felelő keretek között kell folytatni a tanítást.

Sztalin és Trockij harca — francia földön

A GPU ügynökei elrabolták a IV. internacionale titkárát

Páris, július 20. A francia közvéleményt újabb GPU-bűntett tartja izgalomban. A Trockij-fele negyedik internacionálé titkára, Rudolf Klement ugyanis nyomtalanul eltűnt és

minden jel arra mutat, hogy őt is a GPU ügynökei hurcolták el, vagy gyilkolták meg.

A titkár július 12-ike óta nem adott életjelet magáról. Azt gyanítják, hogy Klement, aki mint politikai menekült élt Párisban és Trockij Leó franciaországi tartózkodása idején az egykori szovjetdiktátor titkára volt, a GPU áldo-

zata. Miután a gyannokok igen alaposak, a szervezet bűnvádi feljelentést tett az ügyészségen.

A titokzatos elhureolási ügyben szerepet játszik egy levél, amelyet Perpignanban július 15-én adtak postára. Abból a körülményből, hogy a szovjetorszag GPU által ellenőrzött spanyol határvidék közelében adták fel ezt a levelet, amely állítólag Klement Rudolftól származik, szintén arra következtetnek, hogy a GPU ügynökeinek köze van a titkár eltűnéséhez.

A levél egyébként — mint a feljelentés mondja — a moszkvai ön-

vallomások stílusában íródott és azt a célt szolgálja, hogy Sztalin politikáját dicsőítse.

Párisi politikai körökben rámutatnak arra, hogy

Moszkva harca Trockij ellen francia területen tovább folyik.

A párisi trockista szervezet körében emlékeztetnek arra, hogy a negyedik internacionálé előbbi titkárát, Wolff Ervint, továbbá Abramovics orosz szocialista vezérfiát, Rein Marc-ot is a GPU ügynökei hurcolták el. Emlékeztetnek továbbá arra is, hogy a Rue Michele egyik házából a GPU ügynökei lopták el a trockista szervezet irattárát is.

A református egyház zárószámadása

A presbitérium keddi gyűlésén Juhász Nagy Sándor egyházi főjegyző előterjesztette a debreceni református egyház 1937. évi zárószámadását. Maga az egyházi vagyongazdálkodás két részre oszlik, az egyik része közszükségleti alap, mely a terheket hordozza, a másik része pedig a különböző alapok és alapítványok együttes kezelése. Az egyes alapoknál és alapítványoknál esetleg előforduló hiányokat is a közszükségleti alap viseli.

A közszükségleti alap kiadása 1937-ben 727.000 pengő volt, bevétele 660.000 pengő, hiány tehát a közszükségleti alaphoz 67.000 pengő. Ez a hiány úgy keletkezett, hogy a csapókerti és a mesterucai templom építésére soronkí vül adományozott az egyház, azonban a hiány fedezete megvan a kintlévőségekben.

Az iskolai alapoknál 201.000 pengő a hiány, ez a hiány azonban már a közszükségleti alaphoz pótolható. Az iskolai alapok keretének túllépése ékes bizonyítéka annak, hogy Debrecen hagyományaihoz híven hatalmas összeget fordít iskoláira.

A református tanítóképző értesítője

A debreceni református Kollégium tanítóképzőintézetének Török Tibor igazgató szerkesztésében most megjelent, 1937-38. iskolai évről szóló értesítője vezető helyen bücsüzik dr Veress István igazgatótól, aki az intézet vezetésében eltöltött 24 esztendő munkásság után az elmúlt iskolai év folyamán ment nyugalmába. Munkássága egész korszakot ölel át s Karai Sándor mondaná szerint Veress István igazgatóságának idejében benne van az egész világtasztrófa.

Az értesítő többi cikke a tanárok és tanítványok munkájára vonatkozik. A szeptemberi beiratkozás idején az első osztályba jelentkező 84 növendékből felvettek 41-et. A második osztályba beiratkozott 37, a harmadikba 37, a negyedikbe 38, az ötödikbe 41, összesen tehát 194 növendék s ez a létszám megmaradt egész évben. A statisztikai kimutatásokból megtudjuk, hogy a legtöbb növendék szegény kisembernek a gyermek. 64 tanulónak a szülei földművelésből, 21-nek iparból és kereskedelemből, 35-nek altisztji és szolgai foglalkozásból élnek. A köztisztviselői, tanári és tanítói kart mindössze 20 növendék képviseli. De hisz ez érthető is. A küzdelmes tanítói pályát csak azok vállalják szívesen, akik egy még küzdelmesebb életformából akarnak kimesekülni.

H
Az
vis

London

lapok a v

közlik azt

ler megl

Londonba

demann k

tord Halit

fárgyalás

fordulat á

Hitler n

a sajtó ke

látja, hogy

lést hoz m

kívül fesz

kirobban

helyzetben

London,

máciai lev

enti lord

Wiedeman

mas szárny

A kihal

mány k

gával ir

nem e

amelybe

lord Ha

fogadja

aki közl

ter jóin

sat és b

ügymin

ország k

amelyek

lában n

győződ

igazi e

volna le

Wiedem

nincsen

népet el

tétek és

het intéz

kinetéb

téket ki

német k

sát kívá

csalódot

mindező

ményre,

hogy mi

lással bé

ol

Lord Hal

felelte, ho

gyeletei,

Különs

kijelent

vető elle

Hozzáte

működési

kütek ügy

gyon megk

erőfeszít

venné rész

Közép-Eur

Halifax, ho

a csehsz

beavatko

ító

Általában

azután ujra

gabbkörü

Lord Hal

tánnyal foly

lentést nyuj

nagykövets

A Times

nagyjába

A Daily M

jelentette, ho

német viszo

tározott java

süt csezo

ionloli, ma

0021000000

Békeizenetet vitt Londonba Hitler bizalmas szárnysegéde

Az izenet hangsúlyozza, hogy könnyű volna javítani az angol-német viszonyon — Németország engedékeny a szudétánémet kérdésben

A magyar párt képviselői Hodzsánál

London, július 20. A Times és más lapok a világpolitika szenzációjaként közlik azt az értesülést, hogy Hitler meglepő tartalmú békeizennel Londonba küldte szárnysegédét, Wiedemann kapitányt. Hitler megbízottját lord Halifax fogadta és a megindult tárgyalások alapján könnyen meglepő fordulat állhat be a világpolitikában.

Hitler megbízottjának békeajánlatát a sajtó kedvezően fogadja, mert úgy látja, hogy legalább pillanatnyi enyhülést hoz majd a hosszú idő óta rendkívül feszült és minden pillanatban kirobbanással fenyegető nemzetközi helyzetben.

London, július 20. A Times diplomáciai levelezője a következőket jelenté lord Halifax külügyminiszter és Wiedemann kapitány, Hitler bizalmas szárnysegéde találkozásáról:

A kihallgatást a német kormány kérte sürgősen. Wiedemann kapitány nem hozott magával írásos nyilatkozatot, hanem csak szóbeli üzenetet, amelyben Hitler kérte, hogy lord Halifax párisi útja előtt fogadja Wiedemann kapitányt, aki közli lord Halifax-szal Hitler jóindulatának nyilvánítását és biztosítja az angol külügyminisztert, hogy Hitler a legőszintebben kívánja a két ország közti viszony javulását, amellyel ezidőszert egyáltalában nincs megelégedve, meggyőződése azonban az, hogy az igazi és tartós javulás nem volna lehetetlen. Hangoztatta Wiedemann kapitány, hogy nincsenek az angol és német népet elválasztó alapvető ellentétek és mindent békésen el lehet intézni. Csehszlovákia tekintetében Hitler azt a biztosítékot küldte, hogy a szudétánémet kérdés békés megoldását kívánja és hogy rendkívül csalódott, hogy a tárgyalások mindezekig nem vezettek eredményre, de meggyőződése az, hogy mindkét oldalú jóindulattal békés és kielégítő megoldást lehet találni.

Lord Halifax a levelező szerint azt felelte, hogy köszönettel fogadja az üzenetet.

Különös örömmel üdvözlí azt a kijelentést, hogy nincs alapvető ellentét a két nép között.

Hozzátette, hogy Németország együttműködési készségét például a menekültek ügyében mutathatná ki s nagyon megkönnyítené az erre irányuló erőfeszítések sikerét, ha szintén kívánná részét a közös munkából.

Közép-Európáról kijelentette lord Halifax, hogy

a csehszlovák problémát külső beavatkozástól mentesen, békés úton kell elintézni.

Általában enyhíteni kell a légkört s azután újra meg lehet kezdeni a tárgyalásokat.

Lord Halifax a Wiedemann kapitánnyal folytatott megbeszélésről jelentést nyújtott át a londoni francia nagykövetség ügyvivő tanácsosának.

A Timesnek ezt az értesülését nagyjában megerősíti a többi lap is.

A Daily Mail szerint Wiedemann kijelentette, hogy Hitler kész az angol-német viszonylatok javítását célzó határozott javaslatokat megfontolni, nem

kívánja a csehszlovák kérdés erőszakos megoldását és hajlandó bármely ésszerű kiegyezési javaslatot megvizsgálni, végül az angol kormánnyal az

általános európai politikai és gazdasági kérdések megoldása ellenében fegyverkorlátozási egyezményt szeretne kötni.

Hodzsa nem közölt végleges szöveget a magyar képviselőkkel

Prága, július 20. Hodzsa miniszterelnök szerdán délelőtt fogadta az Egyesült Magyar Párt vezetőit s több, mint egy óra hosszat tartó eszmecsere folytatótt velük. A párt törvényhozó klubjának közlése szerint a miniszterelnök ismertette a magyarság vezetői előtt az elkészítés alatt álló törvénytervezetek egyes részleteit és kilátásba helyezte azt, hogy a tervezetek végleges szövegét a jövő hét elején átadja nekik. Az Egyesült Magyar Párt vezetői a tervezetek ismeretében hiányában mindeddig nem foglalhattak állást a felmerült kérdésekben és így nem áll meg az egyes prágai lapoknak az a híre, hogy a nemzetiségi tárgyalások a befejezés stádiumába jutottak.

A magyarság vezetői csupán a magyar lakosság konkrét panaszait közölheték a miniszterelnökkel. Ezek a panaszok, mint ismeretesek, a közigazgatási és az igazságszolgáltatás, a kulturális élet, a népjóléti és egyéb téren felmerült sérelmekre vonatkoznak s különösen a határmenti magyar lakosság helyzetét érintik. Szűllő Géza, a párt törvényhozó klubjának elnöke, Jaross Andor és Esterházy János gróf pártelnökök, valamint Korláth Endre képviselők szerdán este elutaztak. Az Egyesült Ma-

gyar Párt pozsonyi kiujba pénteken foglalkozik a párt vezetőinek Hodzsa miniszterelnökkel tett látogatásával.

A menekültek kérdése a megbeszélésen

London, július 20. A Reuter Iroda diplomáciai levelezője úgy értesül, hogy a lord Halifax és Wiedemann közötti megbeszélésnek, amelyeket német kezdeményezésre készítettek elő, körülbelül húsz percig tartott. Wiedemann hangoztatta, hogy bírja Hitler korlátlan bizalmát s hogy

jóllehet az angol-német viszony most nem egészen kielégítő —, nincsenek alapvető ellentétek és a viszony javítása könnyű dolog volna.

Csehszlovákia tekintetében kijelentette, hogy Hitler örömmel venné a békés elintézt a szudétánémetek és a cseh kormány között. A gyarmati kérdést a megbeszélés során nem érintették s nem tanácskoztak a fegyverkezés korlátozásáról. Halifax Wiedemannnak adott válaszában

felvetette a menekültügyet, hangoztatva, hogy áldásos és bölcs lépés volna, ha a német kormány együttműködne-e kérdés megoldásában. — Wiedemann nem vállalhatott határozott kötelezettséget, de azt megígérte, hogy jelentést tesz erről Hitlernek.

Az új pécsi szinigazgatóról kiderült, hogy meghamisította származási okiratait

Nyilas agitációval küzdött a régi szinigazgató ellen

Pécs, július 20. Elkeseredett harc után döntött Pécs város közgyűlése a városi színház idei bérletének sorsáról. Az egész város társadalmát felkavarta ez a dolog és még mindig nem fejeződött be a közgyűlés döntésével, mert az ügy a belügyminiszter elé kerül érdekes és robbanékony anyaggal.

A pécsi városi színházat tizenegy évig vezette Fodor Oszkár közmegelegedésre. Most, hogy bérlete lejárt és kiírták a pályázatokat, beadta pályázatát Tolnay Andor kaposvári szinigazgató is. Senki sem gondolt arra, hogy a közszereletben álló Fodor igazgatót bármilyen korteskedéssel sikerül legyőznie. Azonban ő arra hivatkozva, hogy árja és a Turul dominusza és igazolványokat is mutatva fel, rávette Pécs város egyetemi ifjúságát, hogy tüntetéseket rendezzen mellette.

Nyilasizű rőpiratok és antiszemita cédulák gyalázták Fodor igazgatót és feleségét, Harczos Irén primadonnát.

A meghajszolt szinigazgató és felesége az embervadászat hatása alatt már

öngyilkosságot kísérelt meg.

ami nagy részvétet váltott ki az egész város közönségében.

A törvényhatósági bizottság ülésén a karzatot megtöltötte az ifjúság és nyilas szavalókörösök rendeztek. Erre a célra Tolnay Andor lehozatta Pestről Zsuga Mária és Kálmán, a szélsőséges mozgalmak és tüntetések ismert rendezőjét. Állandó zajongásuk közben a bizottság hét szavazattal öt ellenében Tolnay Andornak adta a városi színház bérletét.

A Tolnay-párt kitérő örömmel fogadta a győzelmet, azonban a Fodor-párt, élén dr. Nendtvich Andor kormányfőtanácsos, volt polgármesterrel elhatározta, hogy megfellebbezik a döntést. Kiderült ugyanis, hogy Tolnay Andor hamis okmányokkal szerezte meg pártjának rokonszenvét.

Okmányok vannak a fellebbezők kezében arról, hogy Tolnay edesapját még Guth Mórinnak hívták, izraelita volt, úgyszintén az anyja, akit Brauer Gizának hívták.

A meglepetést okozó okmányok hitelességét csak növelte, hogy Görög Sándor, a szegedi városi színház igazgatója két tanuval aláírt levélben közölte az érdekel-

tekkel, hogy 1931-ben már ugyan-csak okmányai hamisságért ki-zárták Tolnayt egy szinipályázatból, a szegedi városi színház bérbeadásánál. Tolnayt, mikor megkérdezték, maga is úgy nyilatkozott, hogy okmányai hamisak voltak. A közgyűlés ennek ellenére másodszor odaadta a színház bérletét neki. Erre határozta el a Fodor-párt, hogy a belügyminiszter elé terjeszti az ügyet.

Pécs város közönsége most érdeklődéssel várja, mi lesz az ügy végső megoldása.

Főfájás, idegesség, hypochondriás állapotok gyakran a leg rövidebb idő alatt megszűnnek, ha bél működésünket reggelente, éhgyomorral egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvízzel elrendezzük. Kérdezze meg orvosát.

Megindulnak a reverzális eljárások Debrecenben

A nyilastelepi egyházrész bejelentette a presbitériumnak, hogy meg akarja indítani a reverzális utasítás alapján az eljárást 5 tagjával szemben, akik a református egyház kárára reverzálisokat adtak. A presbitérium az iratokat áttette a lelkipásztori értekezlet-hez, azzal, hogy döntsön az értekezlet arról, hogy általános legyen-e az eljárások megindítása és tisztázzon bizonyos felmerülő elvi kérdéseket.

17 lopással vádoltak egy fiatal lányt

Fiatalkorú lányt vezetett a szuronyos fogházor szerdán délelőtt a debreceni büntetőtörvényszék Fővenyess-tanácsa elé. Tizenhét rendbéli lopás miatt indult eljárás Zsuga Mária hajdunánási leány ellen, akivel együtt került a vádlottak padjára szintén lopással vádolva Ormos Lajos nánási földműves.

Apróságokat lopott Zsuga Mária, egy helyről 12 fillért, más-honnan három tojást, meg beret-vát és hasonló kisebb értékű holmikat. Ezeket aztán részben felhasználta saját maga, részben eladta. Kilenc lopást beismert.

— Szomorú dolog kényszerített lopásra — vallotta. A vétegyenem néhány évvel ezelőtt öngyilkos lett. Agyonlőtte magát. Előzőleg azonban engem is meg akart ölni és a mellembe lött. Felgyógyultam ugyan, de a balkarom megbénult. Béna karal nem tudok dolgozni és nincsen semmi keresetem. Ezért kellett lopni.

Ormos Lajos tagadta a vádat, kijelentette, hogy semmiféle büncselekményt nem követett el. Zsuga Mária nála lakott, de nem tudta a lányról, hogy tolvaj.

A bíróság végül is Zsuga Mária-t hét hónapi börtönbüntetéssel sújtotta, míg Ormos Lajost felmentette a vád alól.

Az ítélet jogerős.

Víg színház

Ma 7-7 és 9.30 órakor először egy műsorban!

I. Mórincz Zsigmond magyar filmreke:

Nem élhetek muzsikaszó nélkül

Jávor, Gózon, Somogyi Erzs,

Vizváry Mariska, Vaszary Piri

II. ZORO és a hamis HURU

legkacagatóbb vígjátéka:

A két trombitás

D3 B4

B4 D3

hírek

A Tiszántúli Független Ujság politikai napilap. — Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. sz. Telefon: 32—12.

Előfizetési ár: Egész évre 28.80, félévre 14.40, negyedévre 7.20, egy óra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 8 fillér, vasárnap 20 fillér.

— ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK. E héten a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot: »Kigyó«, Piac uca 31. »Magyar Korona«, Káposztásy Géza, Péterfia uca 10. »Csillag«, Árpád tér 1. »Sas«, Hatvan uca 70. »Szent Háromság«, Homokkert Szabó Kálmán uca 14.

RÁDIÓMUSOR CSÜTÖRTÖK, JULIUS 21.

Budapest I.

6.45: Torna. — Utána: Hanglemezek. — Kb. 7.20: Étrend, közlemények. — 10: Hírek. — 10.20: Emlékezés a Barokaldi cirkuszra. — 10.45: »A törvényes munkásvédelem fejlődése hazánkban.« — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. — 12: Déli harangzó az Egyetemi templomból. — 12.05: Rendőrzenekar. — Közben kb. 12.30: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés. — 13.30: Rádios Béla és cigányzenekara muzsikál. — 14.35: Hírek. — 14.50: A rádió műsorának ismertetése. — 15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 16.15: »Nyári asztal.« Magyar Elek előadása. — 16.45: »Katolicizmus a francia irodalomban.« — 18.15: Héchtl Margit zongorázik, Matuska Miklós énekel, zongorakísérettel. — 19.15: Hírek szlovák nyelven. — 19.20: »Séta Gücsiben.« — Közvetítés a tájszólásról és a népművészetéről híres, színmagyar ősi településről. — 20.05: A rádió szalonzenekara. — Közben 20.30: A rádió külügyi negyedórája. — 21.20: Hírek, időjárásjelentés. — 21.40: »Rigoletto.« Opera 3 felvonásban. Zenéjét szerelte Verdi. — Közreműködik a milánói szimfonikus zenekar. — II. felv. után kb. 23.10: Hírek német és olasz nyelven. — 0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

18.30: »A bányászok művészete.« 19: Hanglemezek. — 20.05: Hírek, löversenyeredmények. — 20.30: Közvetítés a Debrecen-étteremből. Kurina Simi és cigányzenekara muzsikál.

— A Kollégium jubileumi szénora. Az 1938—39. tanévben, a debreceni református Kollégium négyévszázados jubileumi évében Pataky László lesz a szénora. A fiatal lelkesjelölt már szorgalmasan segítkezik dr. Csikesz Sándor rektorának és dr. Kállay Kálmán kollégiumi igazgatójának a jubileumi ünnepségek előkészítésén.

— A MÁV műhelytelep ajándéka a Nyilastelepi templomnak. — A MÁV műhelytelep munkásai és tisztviselői azzal adták tanulejt buzgó egyházi érzésüknek, hogy gyűjtést rendeztek maguk között s a gyűjtésből befolyt 300 pengőt a nyilastelepi templom berendezésére ajánlották fel. Az adakozóknak a presbitérium jegyzőkönyvi közönetet mondott.

Gróf Teleki Pál kultuszminiszter nyitja meg a debreceni Nyári Egyetemet

A debreceni Nyári Egyetem XII. tanfolyamát gróf Teleki Pál közoktatásügyi miniszter fogja megnyitni. A miniszter személyes megjelenésének híre általános örömet keltett Debrecenben, mert a legmagasabb magyar kultúr fórum érdeklődése

az egyetem és a Nyári Egyetem nemzeti szempontból nagyjelentőségű kulturmunkájának elismerését jelenti.

Huszonegy nemzet fiataljából összesereglett, több mint 750 hallgató jelenlétében tartandó ünnepélyes megnyitás augusztus hó elsején, délelőtt lesz a egyetem díszudvarán. A Nyári Egyetem iránt a világ minden részéből feltűnően nagy érdeklődés nyilvánult meg és a külföldi hallgatók nagy tömege előtt magyar, német, francia, olasz, angol és lengyel nyelven tartandó előadásciklusokban a legkiválóbb magyar és külföldi előadók ismertetik mindazt, amit Magyarország kultúr-értékéről a külföldieknek tudni kell.

A tanfolyam hallgatói, akik közül igen sokan a külföldi egyetemek magyar lektoraitól már előzően is tanultak magyarul, magyar nyelvtudásukból és a magyar kultúrára vonatkozó ismereteikből a tanfolyam végén, augusztus hó 18-án vizsgát fognak

tenni. A debreceni Nyári Egyetem programján 140 előadási órán kívül Palló Imre és Gyurkócs Mária hangversenye, a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének magyar táncbemutatója és számos turisztikai film- és zenei bemutatás szerepel. A tanfolyam alatt a külföldi hallgatók ellátogatnak Tokajba, Lillafüredre, Egerbe, Mezőkövesdre, azonkívül a Hortobágyra, Hajdúszoboszlóra, a szegedi szabadtéri játékok, a Balaton és Esztergom megtekintésére, s a tanfolyam végzetével egy hetet töltenek a fővárosban is. A külföldi vendégek csoportosan, vagy egyenként, július hó 31-én érkeznek Debrecenbe.

Előkelő olasz katonatisztek jelentkeztek a Nyári Egyetemre.

Tegnap az olasz királyi követség arról értesítette a Nyári Egyetem vezetését, hogy Tirindelli Achille alvezetés és Szolosi Ladislac százados, akik már Olaszországban alapos magyarnyelvű tanulmányokat folytattak, résztvesznek a Nyári Egyetemen. Az olaszországi magyar lektoroknak számos katonatiszt hallgatója van, mintegy kifejezésül azoknak a baráti érzéseknél, amelyek a két országot évek hosszú sora óta egymáshoz kapcsolják.

Nyilas vádlottak az ötöstanács előtt

Budapest, július 20. A budapesti ügyészség az állami és társadalmi rend erőszakos felforgatására irányuló vétség címén emelt vádat Lőcsy Ferenc ellen, akinek a Pilvax-közben könyveskereskedése van. A vád szerint márciusban röpcédulákat nyomtatott és terjesztett ezzel a felirattal: »Csak azért is Szilasi 1938!«

A büntetőtörvényszék ötöstanácsa Márton Albert táblabíró elnöklésével tegnap vonta felelősségre és nem jogerősen 15 napi fogházbüntetésre ítélte, büntelt és büntető feloldására ítélt.

A következő ügynek négy vádlottja volt: Alsó Miklós, a Horszteret Gazdasági Szövetkezet cégvezetője, ifj. Kindornai András, Somod Béla magán-tisztviselő, Dordák Miklós nyomdajelölt. Az ügyészség az állami és társadalmi rend erőszakos felforgatására irányuló büntetlél vádolta meg őket, mert Alsó Miklós röpiratot adott

ki, amelyet Somod Béla útján terjesztett, Kindornai »Csak azért is Szilasi 1938!« aláírással röpiratot készített, Dordák nyomdájában.

Dordák tagadta bűnösségét. Azzal védekezett, hogy kinyomatta ugyan a röpiratokat, de tartalmukat nem ismerte.

Alsó Miklós azzal védekezett, hogy a röpiratot Somod rendelte meg és fizette ki. Somod viszont Alsóra igyekezett hárítani a felelősséget. Kindornai arra hivatkozott, hogy a pártban csak adminisztrációs munkát végzett.

A törvényszék Alsó Miklóst felség-sértésre való felhívás vétsége miatt 4 hónapi fogházra, ifjabb Kindornai András sajtó útján elkövetett igazságsért tizenöt napi fogházra, Dordák Miklóst sajtókihágás címén 100 pengő pénzbüntetésre ítélte. Somod Bélát a törvényszék felmentette. Az ítélet nem jogerős.

— Ormós Lajos lett a népiskolai előadó. A presbitérium keddi ülésén teljes egyhangúsággal Ormós Lajos igazgatót tanított, az Országos Református Tanítótestület elnökét választották meg népiskolai előadónak.

x Cipőt jót, olesón készítőnél vegyen. Géczy Ferenc cipész, Csapó u. 47.

— Adományok a Mester ucai templom berendezésére. Csengerbagosi Bagossy Kálmáné, Fóris Mária a Mester ucai templom berendezésére egy fehér angol madeira kehelytartót adományozott, míg leánya: Magdolna fehér angol és magyar madeira kenyértartót juttatott el ugyanarra a célra a Mester ucai egyházzsész egyházi hivatalába. Ezenkívül állandóan folyik a hívek adakozása a nem-sokára felszentelendő templom berendezésére.

x Bútorszükségletét legelőnyösebben nagy választékban olesón Budapesti Bútorcsarnokban szerezheti be. Royal-épület, Hunyadi u. 2.

GYÁSZROVAT

Mirczik Margit 40 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután öt órakor lesz köztemetői ravatalozó teremből róm. kath. szertartással. Lakása: Papos közszeg. Pusztai temetkezési intézet.

— Az arebört elcsúfító számos tisztátalanság, mint gyulladáso pirosságok, pörsenések és pattanások, amelyek elégtelen bélműködés és emésztési zavarok következtében támadnak, a természetes »Ferenc József« keserűvíz használata által — reggelenként egy pohárral — rendszerint rövidesen eltűnnek. Kérdezze meg orvosát.

— Az angol rádió nem fél a kritikától. Londonból jelentik: Az angol rádióhoz, a B. B. C.-hez minden évben átlag százötvenezer levél érkezik, amely a műsorral foglalkozik. A levelek túlnyomó része dicséret az angol rádió programjának összeállítását, van közöttük azonban számos olyan levél is, amely a legélesebb támadást tartalmazza. Most az angol rádiótársaság elhatározta, hogy minden két hétben félórán keresztül felolvassat ezekben a kritikái levelekből, egyben pedig a rádió választ is ad a panaszokhoz. Amennyiben panaszok alaptalan, megmagyarázzák ezt nekik, ha viszont igazuk van a kritikásoknak és lehet változtatni a dolgon, az angol rádió nyomban bejelenti azt is, hogy megfogadták a tanácsot.

x Nemzetiszín zászlók, házakra, Pikó László kézimunkaipartól, Szent Anna u. 10. Himzett zászlókra árajánlat díjtalan.

x Gyári áron legolcsóbban sportérmek, tiszteletdíjak, futballfelszerelések legelőnyösebb elbuzsálítottja Mészáros sport, Debrecen, Faragó u. 3. Telefon 26—80.

x Nyári tanfolyamok a Naményi gyorsíróiskolában. A Naményi gyorsíró és gépiró iskolában rendkívül kedvezményes tanfolyamok kezdődnek úgy diákok, mint külön felnőttek részére. Az elhelyezkedés szempontjából oly rendkívül fontos gépirás és gyorsírás elsajátítása most lehetővé válik egy a középiskolás diákok, mint a felnőttek számára. Beiratkozni bármikor lehet. (Rákóczi u. 17.)

x Országos versenyen ötszörös díjat nyert Erecta dauergéppel Moldván Béla hölgyfodrász szalonjában a legtekélyesebb dauer készült. Szent Anna u. 1.

— Hegyet építenek a belga királynak. Brüsszelből jelentik: Lipót belga király tudvaieelőleg szenvedélyes hegymászó, éppúgy, mint édesapja, a tragikus sorsú Albert király, aki éppen hegymászó kirándulás során ért halálos baleset. Lipót király minden évben ellátogat Svájcba, hogy szenvedélyének hódolhasson. Egy ilyen kirándulás alkalmával érte a király autóját a tragikus szerencsétlenség, amely Astrid királyné életébe került. Lipót azóta is vigasztalhatatlan és teljes visszavonultságban és a Laaken melletti Stuyvenberg kastélyban. Egyetlen szórakozása a hegymászás, de királyi feladatának ellátása nem engedi meg neki azt, hogy mindig a hegyek közé menjen, ha kedve kerekedik rá. — A belga nép szeretete most meghatározó módon nyilvánult meg a királlyal szemben: közadakozásból miniatűr hegyet építenek a Stuyvenberg kastély mellé. Lipót király boldog örömmel értesült a tervről és már el is hozatta Svájcba! kedvenc vezetőjét, hogy az ő útmutatásai szerint építsék meg a miniatűr hegyet.

Mi...
töl...
R...
Eg...
virá...
köt...
pácsi...
bok...
A...
kál...
ügy...
csiny...
heti...
désbe...
e pill...
kapol...
Azok...
akikne...
vasz...
Két...
hér...
ion...
almát...
agai...
rai...
ellen...
fűszek...
a tölgy...
zöld...
Magy...
E fa...
litt...
Mik...
gaska...
Vajjon...
dalom...
döbelyen...
Azt...
Kálmán...
hely...
széln...
pektusok...
szere...
mikor...
Rég...
deje...
Fenn...
kori...
Rohi...
vevő...
dél...
ide...
túr...
bort...
daja...
öreg...
hetve...
kém...
— Nem...
szolg...
ken...
A...
toha...
pamé...
segít...
Herr...
von...
vele...
és...
Herr...
voit...
nyag...
viccel...
és...
lenk...
egy...
tünk...
ott...
emlé...
tábla...
mai...
Zagrab...
kor...
„Föll...
itt...
tölt...
vizet...
és...
előtt...
Fiaiva...
lenc...
óra...
Temp...
for...
vizét...
aztán...
kan...
váltak...
az...
orvos...
a...
köny...
veit...
Sét...
geli...
és...
azut...
fa...
alatt...
és...
hatta...
Tudom...
a...
massz...
öriz...
te sok...
szel...
metse...
mind...
éven...
Ha...
nem...
tevé...
volt...
a...
pohár...
pesti...
ür...
meg...
nem...
igen...
men...
egys...
er...
Jac...
kedv...
ért...
a...
csák...
torny...
ei...
se...
lát...
öt...
mind...
denki...
nagy...
— Abban...
az...
Szaj...
vátor...
és...
Kurha...
us...
ték...
hogy...
meg...
ír...
A legna...
lést kap...
Meg...

Mikszáth Kálmán tölgyfája alatt

Rogaska Slatina, 1938 július. Egő vörös rózsák fakadnak bimbóból virágba és nótázó asszonyok csokorba kötött mezei virágokkal hallgatják a pácsirta dalát, enyhén emelkedő dombok zöld oldalain.

A kápolnának ezüstös szava muzsikál az alkonyat csöndes óráiban és úgy biszlik itt: aki meghuzza a kiscsinyke harang lecsüngő kötelét, kerheti a Mindenség Urától, hogy teljesedésebe menjen az a kívánsága, amire a pillanatban gondol. Ugy is hívják a kápolnát: „Wünschkapelle”.

Azok keresik fel különös szeretettel, akiknek szívükben most nyílik a tavasz.

Két öreg ház között, az egyiknek fehér falán büszke címer közepén oroszán tart a karmai között egy aranyos almút, áll egy öreg tölgy. Terebélyes ágai enyhén adnak a nyári nap sugarai ellen. Lombjai között megpihen és fészket rak a daloló madár. Tábla van a tölgy mohlepte oldalán és a táblán zöld betűk:

MIKSZÁTH-HRAST

Magyarul: Mikszáth-tölgy.
E fa alatt pihent meg, itt róta beült fehér papirosra esztendőknél Mikszáth Kálmán, mialatt Rogaska Slatinán pihent és gyógyult.

Vajjon ki emlékszik a magyar irodalom halhatatlanjára a világbíró fűrdőhelyen?

Azt mindenki tudja, hogy Mikszáth Kálmán itt járt, neve ott van a fűrdőhely aranykönyvében és büszkén beszélnek róla a rogaska-slatinai prospektusok. En azonban olyan emberrel szeretnék beszélni, aki hallotta valamikor a hangját is.

Régen volt: ide s tova ötven esztendője.

Fenn a Rogaska Slatinán — az egykori Rohitso-Sauerbrunn — körülvevő hegyek között van egy kis vendéglő. A Bellevue. Nyári délutánokon ide rápdulnak ki az emberek. Tejfeles turót, habos kávét, szalámit és tüzes bort lehet itt kapni. A Bellevue gazdája öreg ember. Jóval túl van már a hetvenen. A neve: Konrád Rist. Büszkén meséli:

— Nemcsak ismertem, hanem én szolgáltam ki a nagy magyar író. Éveken át. A Hotel Post akkoriban a mostohaapámé. Leitneré volt és én neki segítettem. Rendesen ide járt „der Herr von Mikszáth”, a két fia volt vele és egy magyar képviselő, „der Herr von Furkas”. Jókévdű ember volt nagyon Mikszáth Kálmán, mindig viccelt és hosszú csibukot szitt. Reggelként egyedül az ő számára terítettünk ott a tölgyfánál, ahol most az emléktábla van. Mikszáth Kálmán a mai Zagrabceki-dombon lakott — akkor „Füllhaus” volt e ház neve, mert itt töltötték üvegekbe a híres rohiesi vizet — és a tölgyfa ott van a ház előtt. Fiával reggelizett, rendszeren kilenc óra felé. Előbb ő is odaült a Tempel-tórrás mellé, megitta a maga vizét, aztán fél órát sétált. Mindig sokan voltak vele. Doktor Hoisi volt az orvosa, akinek mindig elküldte a könyveit. Seta után következett a reggeli és azután sokáig írt. Kint, a tölgyfa alatt és ilyenkor senki se zavartatta. Tudom, hogy az öreg Franz volt a masszörje, tavaly halt meg. Franz őrizte sokáig a poharat, egy aranyos szélű metszett poharat, amelynek minden évben ugyanaz volt a száma. Ha nem tévedek: negyvenes számú volt a pohár. Talán tíz év előtt egy pesti úr megvette a poharat. Hegyre nem igen ment, de emlékszem rá, volt egyszer a Jackl-wirtnél, ahova az ő kedvéért a barátai kivitték a Horváth csáktornyai cigánybandáját is. Senki se látta őt soha rosszkedvűnek és mindenki nagyon szerette.

— Abban az időben jártak itt Lipót Szalvátor és Frigyes főhercegek, a Kurhaus terraszán ebédelték és mesélték, hogy meginvitálták a magyar író.

Konrád Rist arról nem igen tud mesélni nekem, hogy milyen munkáin dolgozott Rogaska Mikszáth Kálmán, de egy kis epizódra emlékszik.

A kurszalón falait egy sereg érdekes freskó díszíti. Ezek egy része új keletű, mert a háború előtt a kurszalón leégett. Van azonban a freskók között egy, amely kópíja az elpusztult réginek. Ez Rogaska Slatina felfedezéséről szól. A fűrdőhelyet tudvalevően két esztendő hijján háromszáz évvel ezelőtt Zrinyi Miklós, a költő fedezte fel. Ezt a jelenetet örökíti meg a kép és e kép eredetije előtt gyakran állt meg az író. Rist úrnak Arlhoffer, a Kurszalón vendéglőse — kövér,

emellett azonban mozgékony és minden iránt érdeklődő népszerű ember volt ez az Arlhoffer — mesélte, hogy „Herr von Mikszáth” könyvet fog írni a „Graf von Zrinyiről”.

Talán itt született meg az „Uj Zrinyiász” gondolata Mikszáth Kálmán agyában.

Az irodalomtörténet tudósaira vár a feladat, hogy e kérdéssel foglalkozzanak, én, a riporter csak azt vettem papirosra, amit nekem Mikszáth Kálmánról, a rohiesi fűrdővendéglő elmesélt egykori pincére... Meghatottan és könnyekkel a szemem csücskében...

Pál Jób.

Ezer pengőre ítélték nemzetgyalázásért egy nyirmadai földbirtokost

Szerdán került a büntetőbíróválasztási Fővenyessy-tanácsa elé immár harmadjára a nyirmadai nemzetgyalázási per, amelynek elsőrendű vádlottja Friedmann Sándor földbirtokos. Becsületsértés vádvala vele együtt kerültek a vádlottak padjára Fried Hermanné és Kovács Ibolya tanítónő.

A feljelentés szerint Friedmann Sándor egy alkalommal a magyar nemzetet becsümlő kifejezéseket használt, mire Kovács Ibolya rendre utasította. Ekkor avatkozott a vitába Fried Hermanné, aki a tanítónőt megsértette. Kölcsonösen feljelentették egymást és így került egymás mellé, a vádlottak padjára a három nyirmadai lakos. Több alkalommal tartott az

ügyben tárgyalást a debreceni büntetőbíróválasztási és a tanuk egész seregét hallgatta már ki. Szerdán is tanukat hallgatott ki a bíróság, majd az ügyész vádbeszéde és dr. Aezél Jenő, valamint dr. Schwarts Artúr védőbeszéde után meghozta ítéletét. Friedmann Sándort ezer pengő büntetésre ítélték nemzetgyalázás miatt, míg Fried Hermannét becsületsértés miatt ötven pengő pénzbírsággal sújtotta a bíróság. Kovács Ibolya tanítónőt felmentette a vád alól. Az ítéletnek egyedül a Fried Hermannéra vonatkozó része jogerős. Friedmann Sándor felmentésért fellebbezett, míg dr. Aezél Jenő Kovács Ibolya felmentése ellen fellebbezett.

A legnagyobb amerikai kitüntést kapta Hughes és négy társa

Meghiusult a román óceánrepülés

Newyork, július 20. Az amerikai kormány Howard Hughes milliommopilótát és a diadalmas világgörülű úton részt vett négy társát a legnagyobb amerikai kitüntetésben részesítette.

A pilóták az Egyesült Államok nagykereztjét kapták, ugyanazt a kitüntetést, amelyet annak idején Lindbergh ezredes kapott az első óceánrepülés sikereért.

Newyork, július 20. St. Louis város polgármestere táviratban értesítette Carrigan amerikai pilótát — aki mint ismeretes —, ősi repülőgéppel átrepülte az óceánt, hogy repülőgépet meg akarja vásárolni a st. louis városi múzeum számára.

Az óceánrepülő Carrigan St. Louis városában született és a város most ilyen módon akarja megörökíteni Carrigan sikerét. Carrigan már régebben el akarta adni repülőgépet, de az elavult jóságért nem akartak többet adni, mint 700 dollárt, (3500 pengőt).

Newyork, július 20. A két év óta tervezett első román óceánrepülés nem sikerült. Papan román kapitány kétévi előkészület után kedden elindult Newyorkból, hogy átrepülje az Atlanti óceánt és közbeeső leszállás nélkül Bukarestbe repüljön, de

csak Connecticut államig jutott, ahol kényszerleszállást kellett végrehajtania.

A leszállás rosszul sikerült és a gép használhatatlanná vált. Papan kapitányának nem történt komolyabb baja.

SPORT

Sportnapló

Érdekes feladat vár a Boeckayra. Norvégia csapata, mint ismeretes, decemberben mérkőzik az angol válogatottal a liverpooli Goodison-Park pályán. A norvégok máris megkezdtek előkészületeiket a mérkőzésre. Halversen Assi, a norvégok szövetségi edzője július végére 25-30 játékosat fog összehívni az edzőtáborba. A norvég csapat az ősz folyamán a dánok és lengyelek elleni válogatott mérkőzéseken kívül több edzőmérkőzést tervez válogatottjai számára. Augustus folyamán Trondhjemben lesz az első mérkőzés, amelyre a hírek szerint a Boeckayt akarják meghívni a norvégok.

Ha a hírek igaznak bizonyulnak, a Boeckay valószínűleg örömmel tesz eleget a norvégok megisztelő meghívásának. Miután azonban egyetlen mérkőzés nem fizetődne ki, Herczog Edvin, a Boeckay menedzserre valószínűleg még szerez néhány norvég túramérkőzést a debreceni csapatnak.

A Bindea-ügy valószínűleg békes befejezést nyer. Az MLSz a legszigorúbb vizsgálatot rendelte el és a bűnöst, ha megtalálják, keményen megbüntetik. A Ferencváros játékosait dr. Berta Sándor

egyesbíró hallgatja ki, de megidézik mindazokat a polgári személyeket is, akik az inzultus idején az öltöző folyosóján tartózkodtak. Az egyesbíró a jövő héten már meg is hozza ítéletét.

Japán hivatalosan is bejelentette az olimpiászról való lemondását. Helsinkit város tanácsa ugyanakor rendkívüli ülésen elhatározta, hogy vállalja az 1940. évi olimpiai játékok finnországi megrendezését.

Anyakönyvi hírek

Születések. Füge Imre fm. Ebes 15, leánya Ilona. Juhász József napsz. Branyiszkó u. 6., fia Imre. Berger János kereskedő segéd. Csokonai u. 36., leánya Agnes. — Borbély István npsz. Bellegelő 26., fia István. Dári Imre szobafestő. Kigyó u. 24., leánya Agnes.

Házasság. Szépe Kálmán magánhivatalnok, Dobó u. 20.—Kiss Ilona Nagykeréki.

Halálozások. Domokos Gvulané g. kath. 64 éves, Garay u. 23. Béres Mária családtag r. kath. 8 éves. Nyíracsd. Fehér Géza cipész s. ref. 38 éves, Hajdúböszörmény. — Rácz László r. kath. 19 napos. Tiszafüred, Major Józsefné ref. 34 éves, Kondor u. 31. Miczik Margit htb. r. kath. 40 éves, Szegedi u. 22.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

A KAMARASZÍNHÁZ MŰSORA:

Csütörtökön este fél 9 órakor: A SZŰZ ES A GÖDÖLYE. Rendes helyár.

Pénteken este fél 9 órakor: NAGY SZERELEM. Közkívánatra. Kettőn egy jeggyel.

Szombaton délután 4 órakor: KÖNYNYŰ A FÉRFIAKNAK. Filléres helyár.

Szombat este fél 9 órakor: JÁTEK A KASTÉLYBAN. Könyves Tóth Erzsé felléptével. Emelt helyár.

Vasárnap délután 4 órakor: SZEGÉNY LÁNY NEM LEHET ELVENNI. Könyves Tóth Erzsé felléptével. Mérsékelt helyár.

Vasárnap este fél 9 órakor: CSOKOLJON MEG. Könyves Tóth Erzsé felléptével. Emelt helyár.

Hétfőn este fél 9 órakor: MELTÓSÁGOS ASSZONY. Közkívánatra. Kettőn egy jeggyel.

Kedden este fél 9 órakor: FEKETE SZÁRÚ CSERESZNYE. Könyves Tóth Erzsé felléptével.

A Kamaraszínház hírei:

Egy híres festmény neve A szűz és a gödölye, amelytől Zilahy Lajos, a kiváló tehetségű drámaíró érdekes színművének címét kölcsönözte. A Huben család birtokában van a kép és ennek a családnak minden tagját megismerjük, közben az író az életnek olyan mélységeit tárja a színpadon a néző elé, amely mindvégig lebilincseli az érdeklődését. Zilahy Lajos drámaírói talentumát a debreceni közönségnek sem kell bemutatni, az Urillány, Szibéria, Tábornok, Sít a nap, Hazajáró lélek szerzőjének A szűz és a gödölye című legutóbbi darabja is remekmű, amely a budapesti Magyar Színháznak bemutatója óta vissza-visszatérő műsordarabja. A Bánky Kamaraszínház Zilahynak ezt a színművét, ma csütörtökön este mutatja be rendes helyárak mellett, a főszerepekben Vitéz Bánky Róberttel, Botond Máriával, Homokay Pállal, Zilahy Pállal és Horváth F. Ferencel.

Pénteken este ismét eljásza a társulat közkívánatra Kettőn egy jeggyel akció keretében Molnár Ferenc ragyogó vígjátékát, amelynek a címe A nagy szerelem. Szévényekre 40, 30 és 20 fillér ráfizetéssel két jegyet ad ki a pénztár.

A TETEL: ÁLL
ÜZLETEI: MEGY
HA HIRDETÉSE: FUT
A
Független Ujságban

KÖZGAZDASÁG

A rozs feltűnően megszilárdult.

Határidőpiac.

A határidőüzleti forgalomban szilárd nyitás után az irányzat elgyengült. Rozs októberre: 16.86, 16.74, zárlat 16.72—16.75, 1939 márciusra: 17.40, 17.38, 17.44, zárlat 17.35—17.36. Tengeri júliusra: 18.90, 18.80, zárlat 18.82—18.87, augusztusra 17.90—17.75 zárlat 17.75—17.76, szeptemberre 17.25, 17.07, zárlat 17.03—17.08.

Készárúpiac.

Ujbáza-tiszavidéki 77 kg 20.30—20.40, 78 kg 20.50—20.60, 79 kg 20.70—20.80, 80 kg 20.80—20.90. Ujroz: 16.10—16.30. Takarmányárpa középminőségű: 16.50—16.75. Zab elsőrendű 18.50—18.60, középminőségű 18.40—18.50. Tengeri: 18.70—18.85.

Debreceni termény- és takarmány-piaci árak.

Búza mázsája 19.00—20.00 pengő, rozs 14.50—15.00, árpa 15.50—16.00, tengeri 17.50—18.90, lucerna 8.50—

9.50, széna 6.50—7.00, szalma 2.00—4.00 pengő mázsája.

Hivatalos valutaárfolyamok

Angol font 16.60—16.80, cseh korona 9.50—12.—, (a húsz koronánál nagyobb címletek kivételével), dinár 7.15—7.70, USA dollár 337.10—341.10, leu 3.—3.40, francia frank 9.15—9.55, líra 16.90—17.90 (500- és 1000 lírás bankjegyek kivételével), svájci frank 77.10—78.10.

Sertésvásár.

A tegnapi ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak ezer darabot, előző napi maradvány 1106. Vásári állományból angol hússertésfelhajtás 72 darab. A vásár irányzata lanya. Árak: I. uradalmi zsírsertés páronként 340 kilón felül 91—92 fillér, szedett sertés I. 90—93 fillér, III. 78—84 fillér, exportzsír márkázott 160 fillér kilónként.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIDDETÉS

Debrecen sz. kir. város területén mintegy 650 m² öntött aszfaltjárdabur-

kolat építésére nyilvános versenytárgyalást hirdetek. Ajánlat csak a város által kiadott úrlapokon tehető, melyek a városi műszaki ügyosztály iktatóhivatalában díjmentesen beszerezhetők. A tervek a műszaki ügyosztály 18. sz. szobájában megtekinthetők. Az aláírt ajánlatokat lepecsételt borítékban, Ajánlat aszfaltjárda építésére felirattal ellátva 1938 augusztus 8. délelőtt 9 óráig kell beadni a közigazgatási iktatóhivatalba. Az ajánlatok nyilvános felbontása ugyanazonnap délelőtt 10 órakor lesz a városháza tanácstermében. Bántépénél az ajánlat szerinti értéknek 2 százalékát kell az ajánlat benyújtásának időpontjáig letenni.

Polgármester.

Új iparendélyek

Bányai Sándorné öszeres, Berger Istvánné textil hulladékból szatyör, lábmelegítő és falvédő készítés, Geszterédi Andor cyan és vegyületeitől mentes szerrel féreg, rovar és kártékony állatokat irtó vállalat, Nagy Sámuel árusító asztal kölesönzés, Orsz. Illés cipész, Dobszay János és Ilyés Mihály

baromfi, tojás burgonya, zöldség, gyümölcs és déligyümölcs kereskedés, Deák Imre cipész, Zempléni Józsefné penzió, Nagy Mária nőiszabó, Szabó Imre bérésplés, öv, Szabó Balintné mérleg kölesönzés, Kupfer Sára olaj, kenőcs, zsír stb. bizományi kereskedés, Kupfer Sára olaj, kenőcs, zsír stb. közvetítés, Kovács Lajosné szatós, Fejes Géza öszeres.

Megszűnt iparok

Török Ferencné nőiszabó, Sánta György asztalos, Bácsi Lajos cipőfelsőrészkesztő, Takács János gyümölcs, déligyümölcs stb. kereskedés, Kovács Gábor hentes és mézszáros, Koszta János cipész, Turi Sándor cipész öv, Péter Mihályné vendéglő, B. Galgóczy Katalin fodrász, Szabó Sándor fuvaros, Kohn Viktor gomb, díszesat és díszműtáru kereskedés, Lita Józsefné gyümölcs és déligyümölcs kereskedés, öv, Stern Vilmosné vendéglő, Márton János cipész, Jakab Herman férfiszabó, Kiriló György fodrász, Horváth Gábor.

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítatnak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Apróhirdetéseik

EGY APRÓHIRDETÉS
EGYSZERI KÖZLÉSE
10 SZÓIG A TISZANTULI
FÜGGETLEN UJSÁGBAN
HÉTKÖZ NAP 50 FILLER,
VASÁRNAP 70 FILLER.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12

Allást keresők

Jó üzleti érzékkel bíró, intelligens, szolid fiatalember elmenne trafikba vezetőnek, bármilyen üzletbe kiszolgálónak gyakoroltnak, vagy ehhez hasonló állásba. Kötő referenciákkal rendelkezem, teljes jártassággal, ügyességgel. Cím a kiadóban. 2268

Betöltendő állás

Szakácsnő
Budapestre augusztus 1-re felvétetik. — Jelentkezni: Hatvan u. 53. sz., iroda. 2303

Kifutó
és tanulófiú felvétetik Róth Jenő fűszerüzletében, Szent Anna u. 51. 2182

Bejárónő
30—40 év közötti felvétetik. Jelentkezés délután 3—7-ig Csokonai u. 15., keresztépület mellett. 2304

Kifogástalanul sütni-főzni tudó, diétás konyhához értő megbízható mindenféle szakácsnőt keresek elsőjére Nagykállóba, hosszú bizonyítványokkal. Jelentkezők fényképpel ellátott ajánlatot az alábbi címre kérem: Bucskó Gáborné, Ujfehértó (Mieskepuszta). 2273

Óvadékképes
kocsikísérőt felvesszünk. — Ullmann Rt., Piac u. 69.

Agilis
üzletszerzőket még felvesszünk magas jutalékokra. — A. J. J. J., Piac uca 63. 2399

LAPKIHORDÓKAT
felvesz kiadóhivatalunk,
Piac uca 49. szám.

Kiadó lakás

Háromszobás
elsőemeleti modern lakás központi fűtéses, augusztus egyre kiadó. Simonffy uca 7. 2305

Uccai
bútorozott szoba két ágy, henteser, kényelmes, azonnalra kiadó. Miklós u. 10. 2198

Teljesen
különbejárható csinosan bútorozott szoba parkirozott udvarban kiadó. Péterfia uca 48. Háttul az udvarban. 2240

Egy
uccai különbejárható bútorozott szoba fürdőszobával azonnalra kiadó. — Széchenyi uca 12. 2090

Augusztus
1-re kiadó központban két bútorozott szoba fürdőszobával. Cím a kiadóban. 2238

Üzletek

Üzlethelyiség.
nagy, világos, esetleg irodának azonnalra kiadó. Fűvészkeret u. 5. 2277

Üzlethelyiség
augusztus 1-től kiadó. — Bethlen u. 27. 2295

Ingatlan

Házhelyek
város minden részén részletre. Felvilágosítás: Sas u. 4. ügyvédi irodában. 2306

Híd uca 14.
számú ház a közkedvelt Bagolyvár vendéglővel elköltözés miatt eladó.

Családi
háznak alkalmas telkek eladó. Ertekezni Erzsébet u. 14. 2168

Eladás

Elköltözés
végett háló, ebédők, rekamie, kombinált szekrény, konyhaberendezés, antik íróasztal, jégszekrény, előszobagarnitúra olesón eladó. Hatvan 18.

Elköltözés
végett olesón kiárusítom bútorraktáramat. Hatvan u. 18. 2286

Rádió

Rádió
és villanszerelési vállalatomat áthelyeztem Miklós uca 2. szám alól 8. szám alá, ahol felelősség mellett vállalom villany-és rádiójavítást, szerelést. Gyári gépek raktáron. — Kedvező fizetési feltételek. Miklós uca 8., keresztépület. 1108

Vétel

Harmadik
kereskedelmibe való használt tankönyvet keresek. Cím a kiadóban. 2091

Harmadik
gimnáziumba való tankönyvet megvételre keresek, a zsidó gimnáziumba való. Cím a kiadóban. 2092

Fogaranyat,
aranyat, ezüstöt, zálogjegyet a legmagasabb árban vesz: Braun, Piac 31. 2096

Ültetés

Nyári nyelvtanfolyamok.
Olesó angol, német, olasz nyelvtan. Egy óra 50 fillér! Érdeklődni lehet a kiadóban. 2226

Ajánlat

Gázgyárban
salak folyó hó 28-ig ingyen kapható. 2298

Boroshordók
minden nagyságban kaphatók. Heredovszky kádár mester, Pesti u. 51. 2195

Strandszezonra
szükségletét szerezze be olesón gyári maradékokban Dr. Révésznénél, Piac 42., Pannónia udvarban. 2081

Király kávéi
kötőnek. Aromás, zamatos kávé Király üzletében a vevő előtt pörkölik Degenfeld-tér 11. 682

Kész kocsik
raktáron, használtat becserelek és javítok. Neuländer kocsigyár, Erzsébet uca. 2074

Mindenféle
építési anyag, valamint deszka, lé, fagrottfa és bauxit cement kapható a Debreceni Működgyár Rt. Fürdő uca 2. sz. telepén.

Alkalmi
fazonháló, ebédők, jégszekrények. — Kombinált szobák, irodaberendezések, konyha berendezések. — Wertheim kassza, hagyományok kiárusítása. Degenfeld tér 6. 606

Olesón
kaphatók női, férfi cipőim, míg a készlet tart. Deák Ferenc 3. 692

Király balzsam
köszvény ellen 130 fill. Grósz Nagy Ferenc gyógyszerárban, Színház mellett. 5108

Ellátás

1—2 diákok
teljes ellátással és korrepetálással elvállal orth. zsidó úri család. Cím a kiadóban. 2300

Hungária pensió
Debrecen, Ferenc József út 59. szám. Telefon 23—39. Családi otthon, kitűnő konyha, a legszigorúbb diéták.

Különféle

Raktár-
és műhelyhelyiség kiadó. Bethlen u. 56. 2289

Költözőkdeket
felelősséggel, viadékre is olesón eszközöl, más szállítmányozásokat is Fröhlinger, Simonffy uca 30. 2149

Mindenemű
varrást, fehérneműt is, javítást, harisnyatápalást, 3 párból kettőt készítek. házhoz is megyek. József kir. herceg uca 22., kislakás. 88

A szerkesztésért és kiadásért felelős: THURY LEVENTE. Laptulajdonos: Tiszántúli Független Ujság Vállalat. Nyomta: Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó R. T., József kir. herceg uca.

Leég erőfe

Csütörtök
verte fel
Külsővadás
részét. T
szájrol-sz
rek ijedt

A Bal
mi Rt.
alatti
lángos
Oriási
a faral
sen tel
tel, a s
kopors
ügy hog
mesnek
tolták, h
káló hely
lén egys
legett. A
helyiség
tűzszlop
minden
kozta az
hogy a t
álló hely
lársa vá
sokkal, z
tartóval,

A rak

A mur
ták el a
Mihály
Szűcs M
ténteket

— A m
mentek.
telep há
kor észre
égett szá
először s
valami t
észrev
gomoly
lyiség
Rögtön
szőr, a
nimax

amely m
anyagba
tehetően
náltam a
Kilenc ó

Három
a tűz

A tűz
óra után
hírt és r

D3 B4 C4 A4
A5 B6 A6
D5 C6
A7 B8 A8
A9 B10 A9
A11 B12 A11
A13 B14 A13
A15 B16 A15
A17 B18 A17
A19 B20 A19
A21 B22 A21
A23 B24 A23
A25 B26 A25
A27 B28 A27
A29 B30 A29
A31 B32 A31
A33 B34 A33
A35 B36 A35
A37 B38 A37
A39 B40 A39
A41 B42 A41
A43 B44 A43
A45 B46 A45
A47 B48 A47
A49 B50 A49
A51 B52 A51
A53 B54 A53
A55 B56 A55
A57 B58 A57
A59 B60 A59
A61 B62 A61
A63 B64 A63
A65 B66 A65
A67 B68 A67
A69 B70 A69
A71 B72 A71
A73 B74 A73
A75 B76 A75
A77 B78 A77
A79 B80 A79
A81 B82 A81
A83 B84 A83
A85 B86 A85
A87 B88 A87
A89 B90 A89
A91 B92 A91
A93 B94 A93
A95 B96 A95
A97 B98 A97
A99 B100 A99

nagy fiamunkák
sej megmentették a
s koporsóüzemet
nagy riadalom [relveg Török
verte fel
Külsővadás
részét. T
szájrol-sz
rek ijedt
A Bal
mi Rt.
alatti
lángos
Oriási
a faral
sen tel
tel, a s
kopors
ügy hog
mesnek
tolták, h
káló hely
lén egys
legett. A
helyiség
tűzszlop
minden
kozta az
hogy a t
álló hely
lársa vá
sokkal, z
tartóval,

az egnek
madt, mert
as tere telje
a-i
peig eg
gyüz. v
odkiva jelel
par megállap
ar fiamgmun
mely 1932 te
kém teljesen

bel és szalmi
hakkal.
csik Jenő fia
Zöld József
mester Stepp
mesteri vállalat

Az e
terék

ore
tüzet Szűcs
vette észre
ondja el a tör

szűcsre
bet
A m
mentek.
telep há
kor észre
égett szá
először s
valami t
észrev
gomoly
lyiség
Rögtön
szőr, a
nimax

amely m
anyagba
tehetően
náltam a
Kilenc ó

A tűz
óra után
hírt és r